

## I Як до повереніци?

Барз просто,  
з подношеньом притужби.

Притужбу може поднесц **кажде** хто трима же є дискриміновани, а у **його мено** и з його согласносцу тото може зробиц и **організация** хтора ше заніма зоз заштиту **людских правох** або даєдна **друга особа**.

У притужби треба навесц: **хто** дискриміновани, **як** є дискриміновани и **хто** дискриминатор, як и **розполагаюци докази** о дискримінації.

Притужбу ше подноси у **писаней форми** и муши буц подписана.

Притужбу мож поднесц по телефаксу, електронскей пошти, а у оправданих случайох усно, на записнік.

**Поверенік не може поступац по анонимних притужбох.**

### Притужбу ше подноси на адресу:

Поверенік за заштиту равноправности  
Београдска 70, 11000 Београд  
телефон/факс: 011 243 6464  
e-mail: [poverenik@ravnopravnost.gov.rs](mailto:poverenik@ravnopravnost.gov.rs)

### Адреса канцеларії за приманє гражданох:

Неманьова 22-26, Београд  
Канцелария отворена вовторок и штварток.  
Заказованє на телефон 011 243 8020 и 011 243 6464

[www.ravnopravnost.gov.rs](http://www.ravnopravnost.gov.rs)



Преклад та друкованє тей брошури финансвала Делегация ЕУ у Сербії, през ИПА 2011 проєкт „Запровадзованє антидискримінаційних политикох у Сербії“

Русински језик



# Ровноправносц то нашо право и наша одвичательносц

Поверенік за заштиту  
равноправности то  
самостойне и независне цело,  
специализованє за борбу  
процив дискримінації

## Цо ТО дискриминация?

Дискриминация то **кажде неоправдане правене розлики** або **неєднеке поступане** (виключоване, огранічоване або даване першенства) у одношеню на **особи або групи**, на **отворени або скрити способ**, на основи даякей їх особней прикмети як цо то раса, фарба скори, державянство, национална припадносц або етнічне походжене, язык, вирске або политичне прешвечене, пол сексуална ориентация и др.

**Дискриминация то неєднеке поступане гу єднаким и єднеке поступане гу неєднеким.**

## Форми дискриминації

- непоштредна дискриминация
- поштредна дискриминация
- потупене начала єднаких правох и обовязкох
- забрана поволованя на одвичательносц
- здружоване пре окончоване дискриминації
- бешеда мержні
- поніжоване и знемирйоване
- чежки форми дискриминації (расна, национална, вирска нецерпезлівосц, вецейніста дискриминация, дискриминация з боку державних орґанох, тарговина з людзми)

## Цо НЕ дискриминация?

Не każde правене розлики дискриминация. Єст случаї кед правене розлики оправдане и дошлебодзене.

Наприклад, дошлебодзени неєднали третман при снованю роботного одношеня за чийо окончоване би занята особа мала мац даяку окремну власну прикмету (високе образоване, одредзени психо-физични способносци и под.).

## Основи дискриминації

- раса, фарба скори, предки, державянство, национална припадносц або етнічне походжене, язык, вирске або политичне прешвечене,
- пол, родни идентитет, сексуална ориентация,
- маєткови стан, народжене, ґенетски характеристики, здравствени стан, инвалидитет,
- малженски и фамелийни статус, роки старосци, випатрунок,
- осудзоованосц,
- членство у политичних, синдикалних и других орґанизацийох и
- каждая друга стварна або предпоставена особна прикмета.

## Цо поверенік може зробиц?

### Мирене

Пред тим як дацо зроби, поверенік може предложити мирене, же би дискриминувана особа и дискриминатор з помоцу мирителя премогли проблем.

### Даване думаня и препорукох

Кад приме притужбу, поверенік запровадзує поступок, утврдує фактични стан и дава думане же чи окончена дискриминация, а кед є окончена, выдава препоруку дискриминаторови як ма одстраніц потупене права. Кед дискриминатор не поступи по препоруки, поверенік выдава опомнуце, а кед ані после того не поступи по препоруки, *обвисцує явносц*.

### Подзиговане тужби

Кед оцени же треба, поверенік може порушац судски поступок, зоз согласносцу дискриминуваней особи.

### Подношене потуповой прияви

Поверенік подноши потупово прияви пре потупеня яки предвидзени з антидискриминаційними законами.

**Поступок по притужбох тирва найдлужей 90 дні и зошицким є безплатни.**

## З довирийом до повереніци



Проф. др Невена Петрушич

### Повереніца за защиту ровноправносци

Порядна є професорка Правного факултету Универзитету у Нишу. По вибор за повереніцу була деканка факултету. Авторка є вецей як 20 учебнікох, монографийох, студийох и приручнікох и вецей як 150 наукових и фахових статьяох. Активно роби у невладовим секторе, окреме у обласци людских правох, правох женох и родней ровноправносци. Добитніца є награди ОЕБС.

*Борба против шицких формох и виразох дискриминації то наша мисия и смисел нашей работи. Прето Вас жадам прешвечиц же каждая Ваша притужба будзе з увагу розпатрена и же у случаю дискриминації похаснуєме шицки розполагаюци средства же бизме Вас захищели. Дискриминацию ше не шме толеровац. Прето реагујце и гледајце защиту! Каждый успешне закончени случай дискриминації будзе драгоцене доприношене вибудови демократского и толерантного дружтва у хторим шицки граждане и гражданки маю подедни шанси ровноправно, активно и продуктивно участвовац у шицких сегментох друштвеного живота.*

Др Невена Петрушич